

MAAELUMINISTEERIUM

Maaparanduslikud sekkumised ÜPP strateegikavas 2023-2027

Hannes Puu
Maaeluministerium

09.09. 2021

Maaparanduslikud sekkumised ÜPP strateegikavas 2023-2027

- EE1- Investeeringud põllumajandusega seotud taristu (maaparandussüsteemid ja teed) kaasajastamisse
- EE8-Metsataristu korrashoid ja arendamine
- EE5-Maaparanduslikud keskkonnakaitserajatised

EE1- Investeeringud põllumajandusega
seotud taristu
(maaparandussüsteemid ja teed)
kaasajastamisse

Sekkumise lühikirjeldus

Sekkumine jaguneb kolmeks:

- Riigieesvoolude tehnilise ja ökoloogilise seisundi tagamiseks.
- Muude maaparandussüsteemi (kuivendus-, veerežiimi kahepoolne reguleerimis- ja niisutussüsteem) ehitiste korrastamiseks ja arendamiseks vajalikud tegevused
- Juurdepääsu tagavad vajalikud tegevused.

Muude maaparandussüsteemide ehitiste toimimisvõime parandamiseks toetuse taotlemine toimub **kahe etapis:**

- Esimeses etapis **tagatakse eesvoolude toimimine ehk ühis-ja avaliku huvide realiseerumine.**
- Teises etapis toodud tegevused on **suunatud eelkõige põllumajanduse ettevõtluskeskkonna sh tootmistingimuste parandamisele.**

Sekkumise abikõlblikud tegevused ja kulud

Abikõlblikud tegevused

Riigieesvoolu uuendamine

Maaparandussüsteemi hoone püstitamine ja rajatise rajamine, rekonstrueerimine või uuendamine ja nende ehitiste toimimisega seotud seadmete soetamine ja paigaldamine ning maaparanduse seiretehnika soetamine

Juurdepääsutee ehitamine ja rekonstrueerimine põllumajandusmaale ja põllumajanduslike tootmishoonete juurde

Abikõlblikud kulud

Kavandatava tegevusega seotud projekteerimistöö ja maaparanduse uurimistöö, ehitusprojekti ekspertiis, keskkonnamõju hindamisega seotud tegevus, riigieesvoolu uuendusprojekti või muu asjakohase dokumendi koostamiseks tellitud töö ja teenus

Omanikujärelevalve tegemine

Investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika maksumus

Käibemaks, kui taotleja ei ole käibemaksukohustuslane

Riigieesvoolu korrastamine

Tingimused	riigieesvoolu uuendusprojekti koostab pädev isik , kes on läbinud koolituse keskkonnasäästliku maaparandussüsteemi projekteerimise alal.
Eelistatakse	riigieesvoolu, mille uuendamiseks on maaparandushoiukavast tulenevalt suurem vajadus.
Taotleja	Põllumajandus-ja Toiduamet
Toetust makstakse	ühikumäära alusel

Muu maaparandussüsteemi ehitiste taotlemise tingimused

I etapp

Toetust saab eesvoolude korrastamiseks sh asjakohaste keskkonnakaitserajatiste rajamiseks ja keskkonnavõtete rakendamiseks

Juhul kui teatud põhjustel ei saa eesvoolu I etapis korrastada, siis on võimalik eesvoolu rekonstrueerimiseks toetust taotleda teises etapis koos muude maaparandussüsteemi investeeringutega

II etapp

Toetust saab ülejäänud maaparandussüsteemi investeeringuteks, kui selle maaparandussüsteemi eesvool toimib nõuetekohaselt

Teede
rajamine ja
parandamine

Toetust saab iseseisvalt teises etapis ja see ei ole seotud esimese etapi nõudega või muu maaparandusliku tegevusega

I etapp (eesvoolude korrastamine)

Tingimused: **Toetust saab**, kui eesvoolul on voolutakistused või kui eesvool muul põhjusel ei toimi nõuetekohaselt

---

Pärast korrastustööde tegemist peab eesvool tagama takistuste vaba veevoolu s.o eesvoolu voolusäng peab olema uhtumiskindel, eesvoolul paiknevad drenaāžisuudmed ei ole vee ega sette all.

Kui eesvoolul on maaparandussüsteemi **keskkonnakaitserajatis**, siis **tuleb** see **korrastada** koos eesvooluga ja kasutada meetmeid, mis vähendavad sette kandumist allavoolu.

**Toetuse
maksmine**

Eesvoolu korrastamiseks sh asjakohaste keskkonnakaitserajatisete ja –võtete rakendamisel makstakse toetust ühikumäära alusel

I etapp (eesvoolude korrastamine)

Sihtrühm

füüsilised isikud

põllumajandustootjad

maaparandusühistud, mittetulundusühingud

kohaliku omavalitsuse üksused ja muud asutused, kelle valduses on eesvool

---

Eelistus

Toetuse andmisel **eelistatakse maaparandusühistuid**

II etapp

Tingimused

Maaparandussüsteemi rajatise v.a tee investeeringuobjekti rajamiseks, rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks saab toetust taotleda, kui selle süsteemi eesvool toimib nõuetekohaselt.

Uue kuivendussüsteemi rajamiseks toetust taotleda ei saa.

Kuivendussüsteemi maa-alal paiknevat reguleerivat võrku võib rekonstrueerida ja uuendada, kui üle 50% maa-alast ei paikne turvasmuldadel v.a. tegevused veetaseme tõstmiseks.

Lisaks **ei tohi tõsta** turvasmuldadel paikneva kuivendussüsteemi kuivendusintensiivsust.

Niisutussüsteemi võib rajada maa-alale, mis ei paikne kaitset vajavate **oluliste allikate ja karstilehtrite** läheduses.

Tee ehitamiseks, rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks **saab toetust** taotleda, kui tee kandevõime on **60-79 MPa** (III ja IV järgu tee).

II etapp

Sihtrühm

põllumajandustootjad ja nende ühendused

---

maaparandusühistud, mittetulundusühingud

---

põllumajandustootjast avaliku sektori asutused ning valitsusasutused ja tema hallatavad riigiasutused

---

Eelistus

Toetuse andmisel **eelistatakse maaparandusühistuid**

Sekkumise toetusmäärad

Toetusmäärad

Uue niisutussüsteemi ehitamine kuni 40%;

Olemasoleva maaparandussüsteemi rekonstrueerimine ja uuendamine - kuni 75%

Riigieesvooludel ja esimeses etapis tehtavatel tegevused - kuni 100%

Teede ehitamine, rekonstrueerimine ja uuendamine - kuni 40%

Maksimaalne toetuse summa

ühe taotleja kohta mitte üle 520 000 euro kogu programmiperioodil

Teede investeeringuteks toetuse taotlemisel on maksimaalne toetuse summa ühe taotleja kohta kuni 30 000 eurot aastas ja mitte üle 60 000 eurot kogu programmiperioodil

Sekkumise eelarve

Mittetootlik investeringud

(ühikumäärad)

Riigieesvoolude korrastamine

10 896 800 €

Eesvoolude korrastamine -I etapp (v.a. riigieesvoolude)

7 603 200 €

Tootlik investeringud

(kulude hüvitamise vormis)

Maaparandussüsteemi reguleerivale võrk- II etapp

9 102 800 €

Teed-

900 000 €

Erieesmärk 8

Metsataristu korrashoid ja arendamine

Sekkumise fookus ja tingimused

- Sekkumisega korrastatakse kuivendussüsteemid, et tõsta metsade tootlikkust, ja parandatakse juurdepääsu erametsamaale.
- Toetatakse:
  - Olemasoleva kuivendussüsteemi rekonstrueerimist ja uuendamist erametsamaal
  - Erametsamaale juurdepääsutee või maaparandussüsteemi teenindava tee ehitamist, rekonstrueerimist ja uuendamist
- **Uue metsakuivendussüsteemi ehitamine ei ole** abikõlblik tegevus.
- Kuivendussüsteemi rekonstrueeritavast alast ei tohi üle 30% moodustada raba (RB) ega siirdesoo (SS) kasvukohatüübi metsamaa.
- Eratee investeringuteks saab toetust taotleda, kui tee kandevõime on vahemikus 60-79 MPa (III ja IV järgu tee).
- Leevendusmeetme rakendamine.
- Toetatav tegevus ei tohi negatiivselt mõjutada Natura võrgustiku alasid. Natura võrgustiku maa-ala piirist võivad kuivendusvõrgu kraavid paikneda mitte lähemal kui valdkonna õigusaktiga kehtestatud selle metsa kasvukohatüübile sätestatud kuivenduskraavide pool vahekaugust.

Metsataristu korrashoid ja arendamine

Toetust
makstakse

ühikumäärade alusel

Toetusmäärad

Olemasoleva kuivendussüsteemi rekonstrueerimise ja uuendamise korral - kuni 75%

Erateede ehitamiseks, rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks on ühistegevuse korral – kuni 70%.

Kui taotlejaks on ettevõtja, siis - kuni 40%.

Keskkonnakaitserajatiste ja leevendusveekogude toetusmäärad on toodud sekkumises „Maaparanduslikud keskkonnakaitserajatised“.

Metsataristu korrashoid ja arendamine

Sihtrühm Metsaühistud ja maaparandusühistud

Ettevõtjad

Väikesüsteemi (-50 ha ühel kinnistul)
rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks **füüsilisest**
isikust erametsaomanikud ja ettevõtjad

Metsataristu korrashoid ja arendamine

Eelarve   **2 000 000 €**

Väljundid   **Korrastatakse (rekonstrueerimine ja uuendus) kuivendussüsteeme**
2000 ha

Parandatakse juurdepääsu teid
8 km

Erieesmärk 5

Maaparanduslikud
keskkonnakaitserajatised

Maaparanduslikud keskkonnakaitserajatised

Sihtrühm

Ettevõtjad, nende tulundusühistud

Maaparandusühistud

Mittetulundusühingud

Põllumajandustootjast avaliku sektori asutused ning valitsusasutused ja tema hallatavad riigiasutused

---

Toetust saavad taotleda ka füüsilised isikud ja kohaliku omavalitsuse üksused

---

Maaparanduslikud keskkonnakaitserajatised

Sekkumise fookus

Leevendatakse maatulundusmaalt tuleneva hajukoormuse mõju veekogudele ja edendatakse säästvat arengut selliste loodusvarade tõhusamal majandamisel nagu vesi, muld ja õhk

---

Toetatakse järgmisi rajatisi

settebasseinid, veekaitsevööndi laiendid ja puhastuslodud;

eesvoolude põhjapaisud, -nõlvadele kivipuisted;

eesvoolude nõlvade kujundamine lammialaks ja **leevendusveekogud** (süvendid kraavides jms)

eesvoolude soodi avamiskraavid, -koelmupadjandid, vähkide tehiselupaigad;

seadedreanaž;

tuletõrjetiigid.

Maaparanduslikud keskkonnakaitserajatised

Tingimused

Maaparandussüsteemi keskkonnakaitse- ja leevendusrajatiste rajamiseks ja korrastamiseks saab toetust, kui seda teenindav eesvool töötab takistuseta (***eesvoolul ei tohi olla märgatavaid voolutakistusi ja dreanažisuudmed ei tohi olla vee ega sette all***).

Eesvooludel paikneva asjakohase keskkonnakaitserajatise korrastamiseks saab toetust, kui seda korrastatakse koos eesvooluga sekkumise 1.8 raames.

Kui maaparandusliku keskkonnakaitserajatise rajamiseks on vaja koostada **projekt**, saab selle koostamiseks tellitud töö toetust, kui selle on **koostanud pädev isik, kes on läbinud koolituse keskkonnasäästliku maaparandussüsteemi projekteerimise teemal**.

Maaparanduslikud keskkonnakaitserajatised

Toetusemäär

Maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatisise ja leevendusrajatisise toetusmäärad on kuni 100% abikõlblikest kuludest.

Üldjuhul makstakse toetust tegelikult tehtud ja välja makstud abikõlblike **kulude hüvitamise** vormis.

Toetus makstakse **ühikumäärade** alusel, **kui toetust taotletakse** sekkumise 1.8 raames **I etapi keskkonnategevusteks**.

Sekkumise 8.9 „**Metsataristu korrashoid ja arendamine**“ raames keskkonnategevuste puhul võib toetust anda nii ühikumäärade alusel või tegelike kulude alusel. (Täpsemad põhimõtted töötatakse välja määruse tasandil)

Maaparanduslikud keskkonnakaitserajatised

Eelarve 812 000 €

Väljund Rajada, rekonstrueerida ja uuendada
280 keskkonnakaitserajatist

Maaparandussekkumiste eelarved (2023-2027)

